

Дата: 14.12.2022р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 5-А

Урок №14.

Тема. Музичні інтонації Сходу.

Сприймання: К. Дебюссі «Пагоди» (з циклу «Естампи»), Індонезійський оркестр гамелан, Індійська музика (ситар, бансурі, табла), «Щедрик» в різних інтерпретаціях.

Виконання: Китайська пісня «Дощові краплі»

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відео уроку за посиланням <https://youtu.be/11pUKr1Ag2E> .

ОК (організація класу)

АОЗ (актуалізація опорних знань)

МНД (мотивація навчальної діяльності)

ВНМ (вивчення нового матеріалу)

Демонстрація навчальної презентації.

BCIM pptx

Сьогодні

Слово вчителя

Під впливом вражень від східного мистецтва французький композитор Клод Дебюссі створив п'єсу «Пагоди». У своєрідних візерунках «повітряних» мелодій і примхливих ритмів «завучали» образи східного архітектурного пейзажу. Вважається, що фактура «Пагод» імітує звучання східного оркестру **гамелан**.

Слайд. Прослухайте: Клод Дебюссі. Пагоди (з циклу «Естампи»)
<https://youtu.be/11pUKrlAg2E> .

BCIM pptx

Сьогодні

Прослухайте: Клод Дебюссі. Пагоди (з циклу «Естампи»).

VIDEO

Оригінальне посилання <https://youtu.be/10iPGsc7KUo>

Слайд. Прослухайте: Індонезійський оркестр гамелан (фрагмент)
<https://youtu.be/11pUKrlAg2E>.

Сьогодні

Прослухайте: Індонезійський оркестр гамелан (фрагмент).

Оригінальне посилання <https://youtu.be/UEWCCSuHsuQ>

Слайд. Обговоріть.

Сьогодні

Обговоріть.

Розкажіть про свої музичні враження від п'єси К. Дебюссі, порівняйте їх із візуальним образом пагоди. Зверніть увагу на темброві барви музики гамелану, оркестрову фактуру.

Слайд. Слово вчителя

Сьогодні

Слово вчителя

Народи Сходу мають давні музичні традиції, багатий музичний інструментарій. Ще у стародавній китайській «Книзі пісень» перелічено 29 типів ударних, духових і струнних інструментів, виготовлених із різних природних матеріалів.

Барабани різної форми застосовували в офіційних церемоніях і обрядах. Популярними були бронзові та кам'яні дзвони і набори дзвіночків.

До старовинних китайських інструментів струнної групи належить **цин** та грушевидна **піпа** (різновид лютні). Вони мають дерев'яні корпуси та шовкові струни.

Назва «**піпа**» походить від способу гри на інструменті: «**пі**» означає рух пальців униз по струнам, а «**па**» — зворотний рух уверх. Гра на піпі популярна серед усіх верств населення.

У китайців поширені й духові інструменти, флейти з бамбука.

Традиція сольного музикування на ціні та піпі у приміщеннях або просто неба серед природи культивувалася як вишукане мистецтво, у колі вчених і митців/мисткинь. Навіть організовували оркестри великого складу (від 300 до 800 виконавців).

Упродовж віків китайське мистецтво пронизувала складна символіка. Прикладом символіки є дует флейти та піпи — союз Дракона і Фенікса, де флейта символізує Дракона, а піпа - Фенікса.

Слайд. Розучуємо пісню «Дощові краплі»
<https://www.youtube.com/watch?v=11pUKrIAg2E> .

Сьогодні

Розучуємо пісню «Дощові краплі».

Ділінь-ділінь, ділінь-ділінь,
Крапельки дзвенять.
Ділінь-ділінь, ділінь-ділінь,
До струмка біжать.

Капнуть в річку — там вода,
Капнуть в щічку — не біда.
Скільки їх, скільки їх
Крапель дощових

Слайд. Гімнастика для очей <https://youtu.be/PcwX7Bn5MbU> .

Слайд. Слово вчителя

Сьогодні

Слово вчителя

Наша музична подорож триває до дивовижної країни Індії.

Сьогодні

Слово вчителя

Королем індійських струнних інструментів вважається **ситар** (від «си» — сім, «тар» — струна), який має дзвінке звучання.

Сьогодні

Слово вчителя

Індійські духові інструменти надзвичайно різноманітні. **Бансурі** — флейта з бамбука з ніжним і теплим тембром. Її використовують у народній (продольну) і у професійній (поперечну) музиці. Гра на цьому інструменті, на думку індійців, заспокоює, розслаблює. Не дивно, що заклинателі змії виконують свою гіпнотичну музику саме на флейті

Сьогодні

Слово вчителя

Існує легенда про походження індійського парного барабана — **табла**. У давні часи жили два професійні виконавці, які постійно змагалися. Якось під час палкого барабанного змагання один із суперників зазнав поразки і, не витримавши цього, кинув свій інструмент на землю. Барабан розбився, і на землі виявилось два нові інструменти.

Слайд. Прослухайте: Індійська музика (ситар, бансурі, табла)
<https://www.youtube.com/watch?v=11pUKrlAg2E> .

Сьогодні

Прослухайте: Індійська музика (ситар, бансурі, табла).

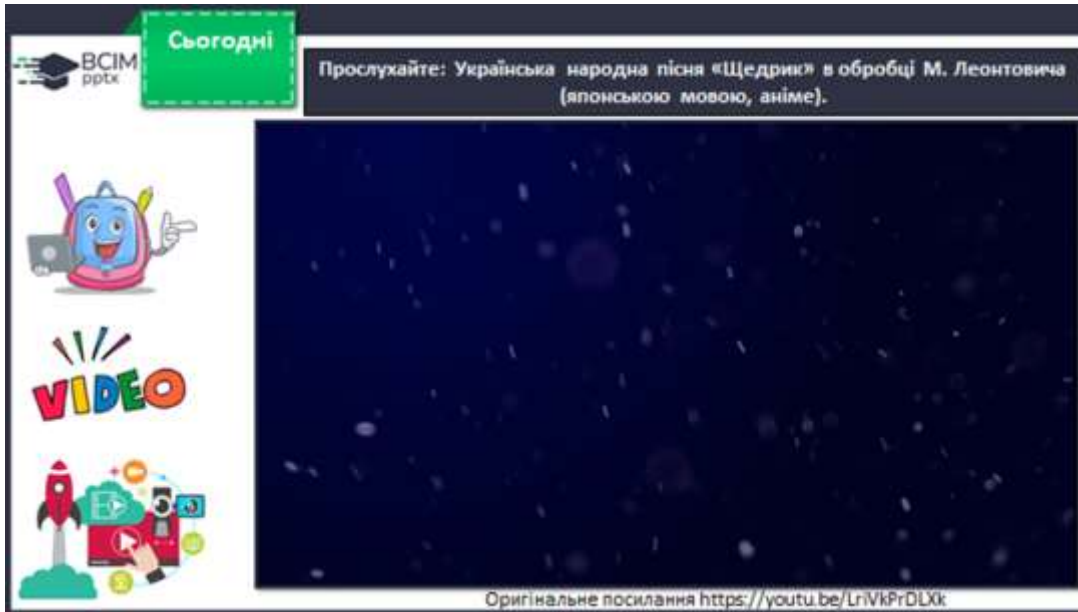

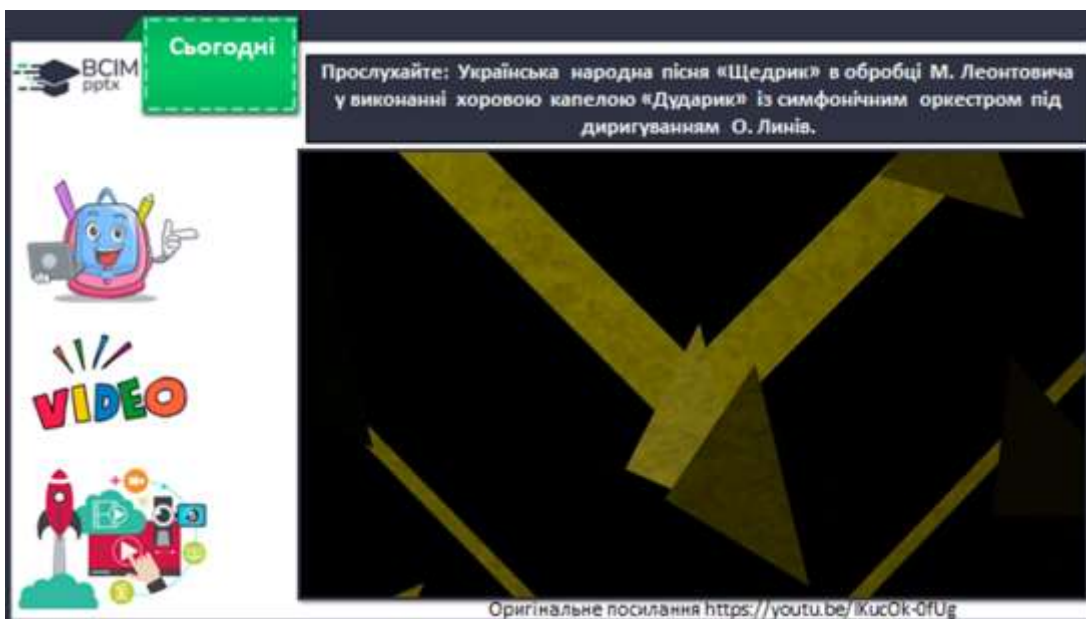
Оригінальне посилання <https://youtu.be/9XERKkmrO8c>

Слайд. Прослухайте: Українська народна пісня «Щедрик» в обробці М. Леонтовича (японською мовою, аніме) <https://youtu.be/LriVkPrDLXk> .

Слайд. Прослухайте: Українська народна пісня «Щедрик» в обробці М. Леонтовича у виконанні хоровою капелою «Дударик» із симфонічним оркестром під диригуванням О. Линів <https://youtu.be/FEIMASbnwwE>

Слайд. До портретної галереї. Оксана Линів

Сьогодні

До портретної галереї. Оксана Линів

Оксана Линів — українська диригентка з міста Броди, яка підкорила кращі світові сцени. Вона є засновницею Молодіжного симфонічного оркестру України та Міжнародного фестивалю класичної музики ШуМоїАїї. Нині працює з провідними оркестрами Європи.

ЗВ (закріплення вивченого)

Слайд. Мистецька скарбничка

Сьогодні

Мистецька скарбничка

Гамелан (від gamel — стукати) — традиційний індонезійський оркестр, який виник на острові Ява і поширився на Сході.

BCIM pptx

Сьогодні

Мистецька скарбничка

Ситар — багатострунний індійський музичний інструмент.

BCIM pptx

Сьогодні

Мистецька скарбничка

Цинь — китайський інструмент із шовковими струнами.

Слайд. Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

BCIM pptx

Сьогодні

Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

Що вас зацікавило в музиці народів Сходу?

Зробіть узагальнення: які з інструментів, зображених на ілюстраціях, належать до групи струнних?

Чим відрізняється оркестр гамелан від традиційних європейських оркестрів?

Підсумок

Домашнє завдання: дізнайся про "небезпечну" професію факіра. Досліди, чому звучання флейти використовують індійські заклинателі змій. Запиши інформацію в зошит або надрукуй у ворді. Роботу сфотографуй та надішли на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com .

Рефлексія